

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 27 juni 2017

405/2017

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om byggnadstekniska och funktionella krav för mjölkstallar som understöds

I enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut föreskrivs med stöd av 12 § 4 mom. i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011) samt 13 § 4 mom. i lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007):

1 §

Tillämpningsområde

Utöver vad som annars stadgats eller bestäms om planering, uppförande av byggnader och byggnadernas brandsäkerhet samt djurskydd ska denna förordning tillämpas vid nybyggande, med nybyggande jämförbara utvidgningar eller omfattande grundlig renovering av mjölkko-stallar som beviljas stöd i enlighet med lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) eller lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011).

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med:

- 1) *kalv* nötkreatur som är yngre än sex månader oavsett kön;
- 2) *kviga* ett minst åtta månader gammalt nötkreatur av honkön som inte har kalvat;
- 3) *ko* ett nötkreatur av honkön som har kalvat;
- 4) *mjölkko* en ko som i huvudsak hålls för mjölkproduktion;
- 5) *tjur* ett nötkreatur av hankön som är äldre än sex månader;
- 6) *ungdjur* nötkreatur som är 6–22 månader gamla;
- 7) *mjölkkestall* en byggnad där man håller nötkreatur för mjölkproduktion;
- 8) *båsladugård* ett mjölkkestall där korna är uppbundna i båsar;
- 9) *lösdriftsstell* ett mjölkkestall där nötkreaturen kan röra sig fritt för att äta, lägga sig och för att mjölkas;
- 10) *djurstell* ett utrymme i mjölkkestallet som bildas av området för nötkreaturens båsar och boxar, mjölkkningsavdelning inklusive foderbord och gödselgångar;
- 11) *mjölkkningsavdelning* en mjölkstation och ett väntrum för korna samt dithörande gångutrymmen;
- 12) *spaltgolv och gallergolv* ett perforerat golv som släpper igenom urin och gödsel;
- 13) *tätt golv* ett opererat enhetligt jämt golv;
- 14) *dränerat golv* ett golv med gles perforering av vilket dräneringsöppningarna i genom-snitt upptar högst 15 procent och
- 15) *gödselgång* en gång för kor som förenar foderbordet och liggbåsen i ett lösdriftsstell och från vilken gödseln rinner av eller avlägsnas mekaniskt.

3 §

Allmänna krav

På mjölkstallarnas brandsäkerhet tillämpas jord- och skogsbruksministeriets förordning om brandtekniska krav för byggnader som understöds (474/2014). Vid elavbrott ska produktionen och djurens välbefinnande kunna upprätthållas med hjälp av ett reservkraftsystem och vattentillgången säkerställas. Om ventilationen i djurstallet är elberoende ska det finnas ett alarmsystem som varnar djurskötaren om elavbrott.

I genomsnitt ska nybyggda djurstallar ha en rumshöjd om minst 2,7 meter. I grundligt renoverade djurstallar ska rumshöjden vara tillräcklig i relation till djurets storlek.

Vid grundliga renoveringar och vid sådana utvidgningar där djurstallets utvidgning utgör mindre än 50 procent av det befintliga djurstallets yta och högst 500 kvadratmeter, kan de befintliga bås- och gångbredderna användas om inte annat följer av djur- och arbetarskyddsbestämmelserna eller andra bestämmelser.

Krav på mått för bås, liggområden, boxar, gödselgångar och andra gångleder för djuren samt foderbordsutrymmen finns i tabellerna 1–6 i bilagan.

4 §

Placering av mjölkstall och transportrutter

Byggplatsen bör väljas så att det kan ordnas betesgång eller rastgård för djuren. Utrymmesreservering för kommande driftsutvidgning som man känner till ska framgå i situationsplanen.

Mjölkbilens körväg ska vara avskild från transportvägen för stallgödsel. Gårdsbrukenshetens interna, inkommande och utgående trafik ska framgå av situationsplanen.

Gårdsplansområden som byggs för produktionen, områdenas areal, konstruktionslager och avledning av ytvatten ska framgå i ritningarna.

Djurstallet ska planeras så att rutter för fodertransporter och foderbord inte korsar djurens gångvägar eller transportvägar för stallgödsel. Om detta inte kan åstadkommas i djurstallet av funktionella orsaker ska i korsningsplatsen byggas en lyftbro eller ordnas ett motsvarande säkerställande av foderhygien.

5 §

Fönster, andra ljusöppningar och belysning

För att få in dagsljus i djurstallet ska det finnas fönster eller andra motsvarande ljusöppningar som utgör minst fem procent av djurstallets golvyta. Kraven på belysningsstyrka finns i tabell 9 i bilagan.

6 §

Lösdriftsstall

Antalet mjölkkor och övriga nötkreatur i ett lösdriftsstall får inte vara fler än antalet liggbås- eller boxplatser. Som mjölkplats räknas de liggbås eller boxplatser som i planritningen finns utmärkta för mjölkproducerande kor eller sinkor. Mellan liggbåsen ska finnas båsavskiljare.

Lösdriftsstall utan liggbås ska planeras så att korna har ett liggområde med ströunderlag och ett separat åt- och utgödslingsområde.

I byggnadsplanen ska framgå uppbindingmöjlighet för djurens omvårdnad eller behandlingsåtgärder.

Fördelningen av djurens bås och boxar samt antal och åldersklass för djur som ska hållas i gruppboxar, ska markeras i planritningen. I djurstallet ska finnas kalvnings- och

sjukutrymmen, som ska märkas ut i planritningen med måttsättning även om dessa boxutrymmen placeras i annan byggnad.

7 §

Golv i djurstall

Golvkonstruktionen i djurens vistelse- och liggutrymmen ska vara så tätt att flytgödseln inte läcker ut till omgivningen. Spalt- eller gallergolv får inte användas i liggområde för djuren.

Kraven på mått för spaltgolvens stav- och spaltbredd i gödselgångar och andra gångutrymmen ges i tabell 8 i bilagan.

8 §

Sjuk-, behandlings- och kalvningsboxar

Det ska per varje påbörjat 20-tal mjölkkor finnas minst en boxplats för kor som insjuknat, kräver vård eller som ska kalva. Boxutrymmet ska finnas på en dragfri plats nära mjölkstationen eller annars på en plats där mjölkning av kon kan ske behändigt. Från kalvningsboxen ska det finnas fri passage till ytterdörren.

Ytterligare ska det finnas en vårdplats för varje påbörjat 50-tal kvigor eller övriga nötkreatur.

Liggbåsplats räknas inte som sjuk- eller kalvningsplats. I båsladugård kan högst hälften av de platser som krävs vara sjukbås.

Boxen kan vara en ensam- eller en gruppbox. I byggnadsplanen ska framgå hur det är möjligt att dela in boxen i separat sjuk- och kalvningsutrymme om inte kalvningsutrymmet finns i en skild box. Delning av boxen får inte hindra djurens åtkomst till utfodrings- och dricksplats. Utfodrings- och dricksplatser samt uppbindningsmöjlighet för den tid som behövs för djurens behandlingsåtgärder ska framgå i planritningen.

Golvet i liggområdet i boxen ska vara tätt eller dränerat. I liggområdet får finnas varken utgödslingsskrapa eller spalt- eller gallergolv.

Kraven på boxens mått ges i tabell 3 i bilagan.

9 §

Drickplatser

Alla djur ska alltid ha tillgång till rent och ofruset dricksvatten. Dricksplats kan vara vattenkopp eller -kar. I ett lösdriftsstall ska finnas en dricksplats för varje påbörjat antal sex mjölkkor. För rekryterings- och ungdjur ska finnas för varje påbörjat 20-tal djur minst en dricksplats, dock så att dricksplatserna är minst två för en grupp på 10–20 djur.

Dricksplatsernas minimiantal finns i tabell 7 i bilagan.

10 §

Mjölkningsavdelning

Framför mjölkningsstationen ska finnas ett samlings- och väntutrymme för den grupp kor som samtidigt kommer till mjölkningen med minst 1,5 kvadratmeter per ko. Samlings- och väntutrymmet ska dimensioneras i enlighet med mjölkstationen så att kons väntetid inte överstiger en timme. I en enhet med under 60 mjölkkor och i samband med automatisk mjölkning kan samlings- och väntutrymmet utgöra en del av djurstallets vistelseområde.

405/2017

11 §

Mjölkhgien

Ett mjölkrum får inte stå i direkt förbindelse med djurstallet eller andra rum från vilka gödsel eller smuts kan spridas till mjölkrummet. Mjölkrummet kan finnas i direkt förbindelse till mjölkstationen om stationen har separerats från djurstallet eller om luftströmmen går från mjölkrummen mot stallet.

Väggar och golv i mjölkhanteringsutrymmena ska vara lätta att rengöra och desinficera.

Mjölkkostall ska förses med en separat ingång med sluss som möjliggör en barriär mot sjukdomsspridning.

12 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 16 augusti 2017.

Genom denna förordning upphävs jord- och skogsbruksministeriets förordning om byggnadstekniska och funktionella krav för mjölkkostallar som understöds (8/2012).

Helsingfors den 21 juni 2017

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä

Planerare Kjell Brännäs

Tabell 1. Dimensioner för bås i en båsladugård. Båspallens lutning mot gödselgång 2-3 %

Djur	Båsets minimibredd ¹⁾ , mm	Kortbåsets minimilängd ²⁾ , mm	Långbåsets minimilängd ²⁾ , mm
Mjölkkko	1 200	1 650	2 000
Kvigor, ungdjur, ålder > 22 mån	1 100	1 550	1 800
18–22 mån	1 000	1 500	1 700
12–18 mån	900	1 200	1 500
6–12 mån	800	1 000	1 200

¹⁾ med bredden för ett bås avses det horisontella måttet mätt från centrum till centrum av båsavskiljarna. Båsavskiljaren kan smalna båsbredden högst 65 mm.

²⁾ med båsets längd avses avståndet mellan foderbordets eller -rännans och båsets gränslinje och båsets och gödselgångens eller -rännans gränslinje

Tabell 2. Dimensioner för en ensambox för kalvar med ålder under 2 månader

	Minimiareal, m ²	Den kortare sidans minimilängd, mm ¹⁾
Kalvar < 2 mån	1,6	1 100

¹⁾ Inre mått: visat värde minus högst 5 procent.

Tabell 3. Gruppbox för nötkreatur, minimiareal, beräknat med boxens innermått, m²

	Box utan gödselgång, ströbädd m ² /djur	Ströbädd och gödselgång m ² /djur	
		Liggområde	Totalareal, inkl. gödselgång
Mjölkkkor		6,0	8,5
Kvigor, ungdjur > 22 mån	6,0	4,0	6,0
Ungdjur, 18–22 mån	4,4	3,1	4,4
Ungdjur, 9–18 mån	3,7	2,6	3,7
Ungdjur, 6–9 mån	3,0	2,0	3,0
Kalv, 3–6 mån	2,3	1,1	2,5
Kalv, 1–3 mån	1,8	0,9	2,0
Mjölkkornas sjuk-, behandlings- och kalvningsbox ¹⁾	11,0	7,0	11,0
Sjukbox, kviga, ungdjur > 12 mån ²⁾	10,0	6,0	10,0
Sjukbox, ungdjur < 12 mån ³⁾	6,0	3,4	6,0

¹⁾ Längden på boxens kortare sida ska vara minst 3,0 meter

²⁾ Längden på boxens kortare sida ska vara minst 2,7 meter

³⁾ Längden på boxens kortare sida ska vara minst 2,2 meter

Tabell 4. Dimensioner för liggbås i ett lösdriftsstall, båspallens lutning mot gödselgången 2-5 %

Djurens ålder, mån	Liggbåsets minimibredd ¹⁾ , mm	Liggbåsets minimilängd ²⁾ , en båsråd, mm	Liggbås, huvuden mot varandra minimilängd ³⁾ , mm
> 22	1 200	2 800	2 600
18-22	1 100	2 600	2 200
12-18	1 000	2 450	2 100
6-12	900	2 150	1 950
2-6	800	1 700	1 600

¹⁾ med bredden för ett bås avses det horisontella måttet mätt från centrum till centrum av båsavskiljarna. Båsavskiljaren kan smalna fria båsbredden högst 65 mm,

²⁾ med längden på ett liggbås avses avståndet mellan båssets framdel eller väggens insida och båssets och gödselgångens gränslinje,

³⁾ liggbåset är öppet i huvudändan så att kons huvud kan sträckas över till motliggande bås

Tabell 5. Minimidimensioner för gångar i ett lösdriftsstall för mjölkboskap och ungdjur, inredning som smalnar av gångens bredd såsom vattenkar eller koborste höjer kravet på tvärgångens bredd med 1 200 mm och på gång i längdriktningen med 600 mm.

Djurens ålder, mån	> 22 mån	18-22 mån	12-18 mån	6-12 mån	2-6 mån
gödselgång, mellan en eller två liggbåsrader, mm	2 600	2 100	1 800	1 500	1 200
gödselgång vid foderbord, 1-2 liggbåsrader, mm	3 600	3 100	2 800	2 400	2 100
gödselgång vid foderbord, 3 liggbåsrader, + 2-radig om båset öppnas mot foderbord, mm	4 000	3 200	3 000	2 600	2 300
tvärgång vid ändvägg i djuravdelning eller djurstallets gavelvägg, minst, mm ¹⁾	1 800	1 500	1 200	1 200	1 200
tvärgång, mm ¹⁾	2 400	2 100	1 800	1 800	1 200

¹⁾ högst 25 liggbås per tvärgång

Tabell 6. Djurens individuella minimikrav på utrymme vid foderbord i ett lösdriftsstall, mm

	Foderbordskantens längd per djur, mm		Öppningens minimibredd i utfodringsstaket, mm	Utfodringsbås vid foderbord	
	Foderutdelning med intervall eller begränsning	Kontinuerlig utfodring, obegränsad		bredd, mm	längd, mm
Mjölkkor och kvigor > 600 kg	750	400	220	800	1 600-1 650
Ungdjur	500	300	150	600	1 500

Tabell 7. Minimiantal dricksplatser, vattenkarets kantlängd för kor är minst 100 mm och för övriga nötkreatur minst 50 mm som motsvarar ett djurs dricksplats

Mjölkkor, Antal kor, st	Dricksplatser minst, vattenkopp eller motsvarande, st	Vattenkarets kantlängd minst 100 mm per ko, mm
1 - 6	1	600
6 - 12	2	600 - 1 200
12 - 18	3	1 200 - 1 800
18 - 24	4	1 800 - 2 400
osv.		

Övriga nötkreatur, Antal ungdjur, st	Dricksplatser minst, vattenkopp eller motsvarande, st	Vattenkarets kantlängd minst 50 mm per ko, mm
1 - 10	1	500
11 - 20	2	550 - 1 000
21 - 40	2	1 050 - 2 000
41 - 60	3	2 050 - 3 000
61 - 80	4	3 050 - 4 000
osv.		

Tabell 8. Dimensioner för ett spaltgolv

Djurens ålder, mån	Stavbredd, minst, mm	Spaltbredd, mm
Fullvuxna >22 mån	125	35–40
18–22 mån	110	35
12–18 mån	100	35
6–12 mån	90	30–35
< 6 mån	70	25–30

Avvikelse i stav- och spaltbredd får vara högst 5 millimeter. Nivåskillnaden mellan övre ytan på intilliggande spaltgolvstavar får vara högst 5 millimeter.

Tabell 9. Minimistyrka på belysningen i mjölkostallarnas djur- och mjölkningsavdelningar

Utrymme	Lux [Lx]
Djurstallets allmänbelysning	150 ¹⁾
Mjolkstation	250 ²⁾
Ungdjurens utrymnen	100 ¹⁾

¹⁾ på 2 meters höjd

²⁾ vid juvernivå